

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Verkkoo: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Jousto edellyttää luottamusta

Pääministeri Juha Sipilän (kesk.) hallitusohjelman ytimenä on Suomen kilpailukyvyn parantaminen. Yhtenä keinona tavoitteen saavuttamiseksi on paikallisen sopimisen lisääminen työpaikoilla.

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (ps.) antoi kesäkuussa työ- ja elinkeinoministeriön yhteistoiminta-asiamiehen Harri Hietalan tehtäväksi selvittää paikallista sopimista ja tekemään ehdotuksia sen kehittämiseksi. Hietala luovutti raporttinsa eilen torstaina.

Eilen Ylen aamutelevisiossa vierailut Hietala sanoi, että hänen pyrkimyksensä on ollut tehdä tasapainoinen kokonaisuus. Hietalan mielestä tässä tavoitteessa on onnistuttu, jos kaikki haukkuvat raporttia, mutta eri kohtia.

Tässä suhteessa Hietalan raporttia voi pitää onnistuneena. Arvostelua on tullut sekä työnantajien että työntekijöiden taholta.

» Nopea reagointi muuttuneisiin tilanteisiin on elinehto.

Tämä oli odotettua, koska käsitykset paikallisen sopimisen nykyisistäkin mahdollisuuksista eroavat paljon toisistaan.

Ay-liikkeen mukaan jo nykykäytäntö antaa paljon sopimismahdollisuuksia. Työnantajien mielestä paikallisia sopimusmahdollisuuksia on vähän. Lisäksi järjestäytymättömät työnantajat voivat käyttää vain noin puolta näistäkin vähistä mahdollisuuksista.

Suomessa on yhteensä noin 90 000 työnantajayritystä. Niistä vain noin 20 000 kuuluu työntajaliittoon. Yleissitovat työsopimukset koskevat kaikkia yrityksiä, mutta kaikkia niiden mahdollistamia kaikki joustoja järjestäytymättömät eivät voi käyttää.

Hietala esittää paikallisen sopimisen lisäämistä. Raportin mukaan se tarkoittaisi sitä, että työpaikoilla voitaisiin sopia nykyistä vapaammin muun muassa työsuhteen ehoista, palkoista ja työajoista.

Myös järjestäytymättömien yritysten mahdollisuutta sopia paikallisesti pitää raportin mukaan laajentaa. Vastapainoksi Hietala esittää, että henkilöstön asemaa päätöksenteossa pitää vahvistaa.

Puun hinta ei yksin ratkaise

+ Pellervon Taloustutkimus PTT ennustaa puukaupan vilkastuvan ensi vuonna, kun metsäteollisuuden investoinnit sekä kysynnän elpyminen Suomessa ja maailmalla lisäävät puutuotteiden tuotantoa. Puun hinnan ennakkoidaan nousevan maltillisesti. (MT 14.10.)

Puukaupan viriäminen on tärkeää, jotta uusiutuvan energian käyttölle asetettuja tavoitteita saavutetaan. Toimiva puukauppa on kaikkien osapuolien yhteinen etu, mutta sen toteutuminen vaatii nykyistä parempaa yhteistyötä puolin ja toisin. Hinta on tärkeä mutta vain yksi tekijä.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Tavoitteena työllisyyden ja hyvinvoinnin lisääminen

Hallituksen tavoitteena on lopettaa velaksi eläminen vuonna 2021, parantaa työllisyyttä sekä turvata julkisten palvelujen ja sosiaaliturvan rahoitus.

Hyvinvointipalveluiden ja tulonsiirtojen rahoituksen turvaamiseksi toteutetaan työn kannustavuutta, työllistämisen houkuttelevuutta, työvoimahallinnon toimivuutta ja kilpailukykyä parantavia uudistuksia. Tavoitteena on, että työllisyysaste nousee tehtävien toimenpiteiden seurauksena vaalikauden loppuun mennessä 72 prosenttiin ja työllisten määrä vahvistuu 110 000 henkilöllä.

Jotta laadukkaita julkisin varoin rahoitettuja palveluita voidaan tarjota myös tulevaisuudessa, hallitus sitoutuu koko 10 miljardin euron kestävyysvajeen kattamiseen tarvittavien säästöjen ja rakenteellisten uudistusten koskevien päätösten tekemiseen hallituskauden aikana.

Julkisen talouden tasapainottaminen käynnistettiin välittömästi vuoden 2016 budjetissa. Tasapainottavat toimet kohdistuvat hyvin laajasti yhteiskunnan eri lohkoille ja koskettavat kaikkia suomalaisia. Hallituksen talousohjelman mukaan velkaantuminen suhteessa bruttokansantuoteseen tahtuu vaalikauden loppuun mennessä ja velaksi eläminen lopetetaan vuonna 2021.

Työllisyys tilanteen parantamiseksi välttämätön työmarkkinoiden uudistaminen joudutaan tekemään erittäin haastavassa tilanteessa. Suomen talouskasvu on edelleen hyvin heikkoa. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan työttömyys pahenee tänä vuonna 9,6 prosenttiin.

Hallitusta onkin kritisoitu siitä, että ansiosidonnaisen työttömyysturvan keston lyhentäminen tehtiin tässä erittäin heikossa työllisyys-

tilanteessa. Ansiosidonnaisen keston lyhentäminen on kuitenkin ennen kaikkea työmarkkinoiden pitkän aikavälin rakenteellinen uudistus.

» Hallituksen tulee tehdä suuri joukko talouden rakenteita uudistavia ratkaisuja.

Lisäksi pitää huomata, että päätös ansiosidonnaisen keston leikkaamisesta tulee voimaan vasta vuonna 2017. Valtiovarainministeriö ennustaa työttömyyden olevan suhdannekuuntoisten tekijöiden seurauksena vuonna 2017 jo toista vuotta hitaassa laskussa.

Koska työllisyyden parantaminen on hallitusohjelman keskeisin tavoite, hallitus on sitoutunut tekemään päätöksiä,

joiden seurauksena avoimen sektorin kilpailukyky paranee ja työttömyyden lasku tulee nopeutumaan. Tämän perusteella voi arvioida, että työmarkkinoiden rakenteita uudistava toimenpide on myös oikein ajoitettu.

Suomen talouden perimmäiset ongelmat ovat rakenteellisia, mistä johtuu heikko kasvu ja korkea työttömyys. Hallituksen tulee tehdä suuri joukko talouden rakenteita uudistavia ja työllisyyttä tukevia ratkaisuja, jotka yhdessä muodostavat riittävän vaikuttavan kokonaisuuden.

Esimerkiksi nyt tehdyin työttömyysturvauudistuksen vaikuttavuutta lisää entisestään hallituksen kärkihankkeisiin kuuluva osallistava sosiaaliturva. Osana osallistavan sosiaaliturvan hanketta selvitetään, miten työttömyysetuuksia voidaan käyttää nykyistä laajemmin osaamisen kehittämiseen. Osaamisen kehittyminen auttaa

työttömäksi jäänyttä löytämään entistä nopeammin uuden työpaikan.

Hallitus on sitoutunut tekemään yhdessä suomalaisten kanssa vaikeitakin ratkaisuja tulevan hyvinvoinnin turvaamiseksi. Mitä pidempään asioita viivytellään, sitä vaikeammaksi ja kipeämmäksi käyvät ratkaisut, joilla tilanne korjataan.

Hallitus on vallinnut nopean etenemisen tien, jotta suomalaisille olisi tarjolla työtä ja hyvinvointia myös tulevaisuudessa. Työn ja hyvinvoinnin lisääminen ovat riittävän hyviä syitä, miksi päätöksiä pitää tehdä nyt eikä myöhemmin.



JUHA SIPILÄ
keskustan puheenjohtaja, pääministeri
juha.sipila@vnk.fi

LEHTIKATSAUS

Avoimuutta viestintään

Kaleva kehottaa kuntia lisäämään avoimuutta viestintään.

”Kuntien työkäytännöissä istu kummallisen sitkeässä käsitys, että kunnan päätöksenteosta viestitään mahdollisimman vähän tai varovaisesti, jottei päätöksenteko häiriinny. Julkisuuslaki ja kuntademokratian idea kuitenkin edellyttävät, että kuntalaisille tiedotetaan enemmänkin oma-aloitteisesti ja aktiivisesti heihin vaikuttavista keskeneräisistäkin asioista.”

Hallitus ei yllättänyt

Hallituksen työttömyysturvajoukko eivät **Savon Sanomien** mukaan yllättäneet.

Nyt julkistettujen linjauksen vaikutus vuositason valtion menoisiin on valtiovarainministeriön arvion mukaan 135 miljoonaa euroa. Kyse on nettovaikutuksesta eli huomioon on otettu muun muassa toimeentulotuen ja asumistuen oletettu kasvu.”

”Suomessa irtisanomissuojan ja työttömyysturvan kiikkulata on rakennettu toisin kuin joissakin muissa Euroopan maissa. Meillä irtisanominen on kohtalaisen helppoa, mutta vastapainoksi työttömyysturvan taso ja erityisesti kesto on irtisanottujen näkökulmasta hyvä.”

”Työttömyysturvan uudistaminen hallituksen linjalla tavalla on luonnollisesti säästötoimi, mutta sillä saatava olla myös positiivisia vaikutuksia. Kyse ei kuitenkaan ole suhdannepolitiisesta toimesta, vaan rakenteellisesta uudistuksesta, jonka vaikutukset näkyvät vasta vuosien kuluttua.

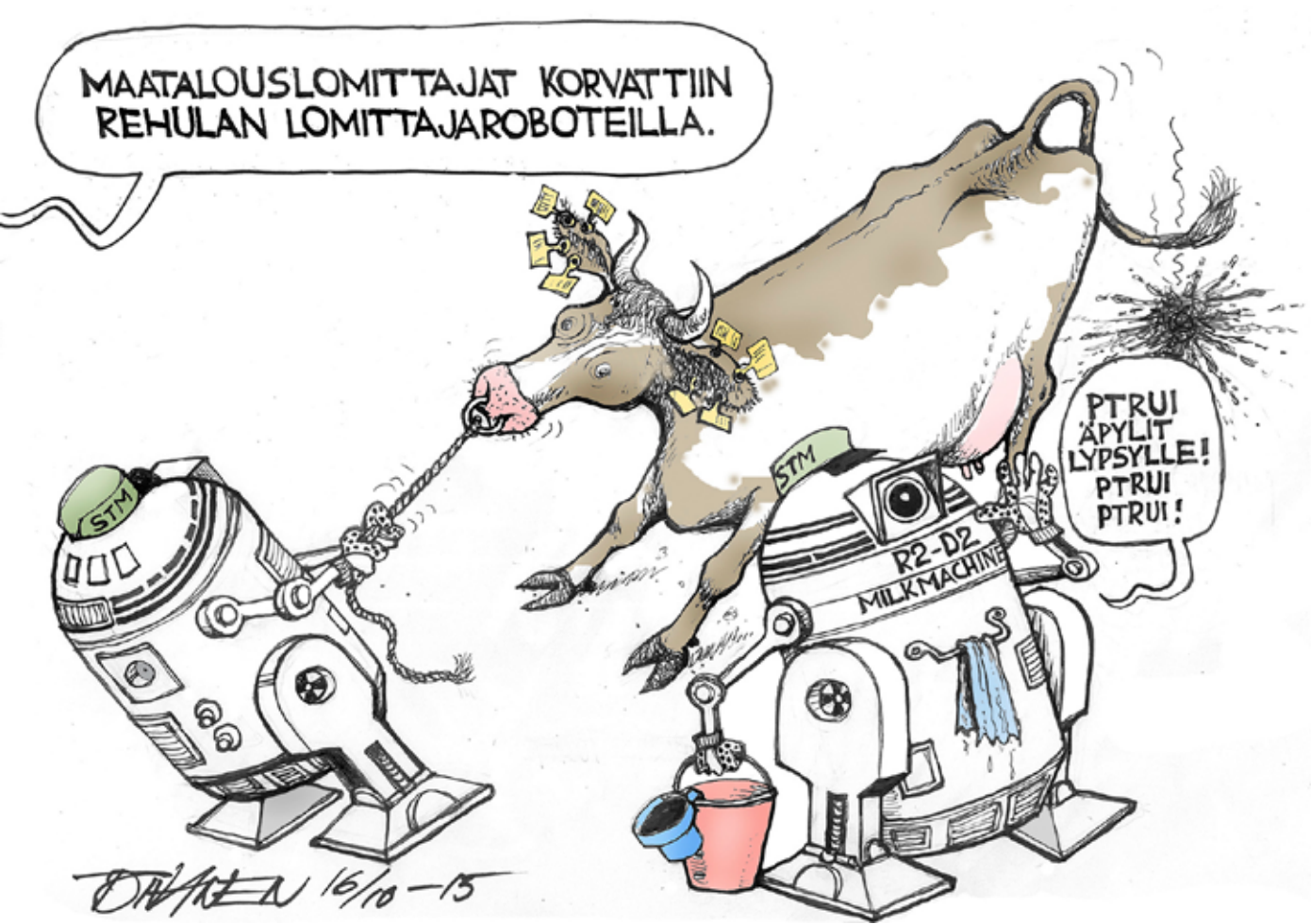
Pakko tehdä päätöksiä

Turun Sanomien mukaan hallituksen on pakko tehdä ikäviä päätöksiä.

”Vaikeita ratkaisuja on työttömyysturvassakin pakko tehdä. Hallituksen kunniaksi on sanottavaa, ettei se ole niitä välttellyt, vaikka toiminta on välillä muistuttanut lasikaappissa rymistelyä.

Hallitus ei voi jäädä passiivisena odottelemaan työmarkkinajärjestöjen kilpailukykyisiä. Vaarana on, että uudistukset jäävät samaan vaiheeseen kuin edelliseltä hallitukselta: puheiden astele.”

TOIVANEN



PÄÄTOIMITTAJALTA

Valio on noussut kanveesista

Valio on kokenut viime vuosina kovia: pakotepoliittikka sulki tärkeimmän vientimarkkinan Venäjän ja vei satoja miljoonia myyntiä, markkinaoikeus määräsi 70 miljoonan sakon, johto lähti ja paine kilpailijoiden ja kaupan taholta on kasvanut.

Iskut ovat pakottaneet yhtiön pudottamaan tuottajajahintoja ja saneeraamaan. Maitojähti on ollut polvillaan.

Valio on iso yritys, jolla on vahva tase. Siksi se on kestänyt historiallisia iskuja.

Viime aikoina Valio-leiristä on alkanut kuulua parempaa. Ensimmäiset valiolaiset osuuskunnat nostivat tuottajajointoja. Nousu oli pieni, mutta nousu kuitenkin. Osuuskunnat halusivat auttaa tuottajiaan ahdingossa.

Maailmanmarkkinoilla maitojauheen hinta on kääntynyt nousuun. Aika näyttää, onko muutos kestävä vai markkinaspekulaatiota.

Maanantaina Valio kertoi jättäneensä kilpailuvirastolle ehtomuutoshakemuksen. Se hakee helpotusta sääntöihin, jolla kilpailijat ovat ostaneet

Valion raakamaitoa. Valio haluaa eroon kivi-maidosta, jota se väittää tappiolliseksi.

Lisäksi Valio on ruoka-alan suurmessuilla Saksassa uusilla maitotuomilla ja -jauheilla.

Itseluottamuksesta kertoo myös vahvan myönteinen kanta EU:n ja Yhdysvaltojen vapaa-kauppasopimukseen.

Tuoreet uutiset eivät ole suuria mutta ne ovat tärkeitä. Ne osoittavat, että maitojähti on noussut kanveesista.

Valion vaikeudet eivät ole kuitenkaan ohi. Moni iso asia on edelleen ratkomatta.

Vaikka ehtomuutoshakemus ennakoiki kivi-ehdojen muutoksia, oikeustaistelu miljoonakokoista on kesken. Päätöstä odotetaan tänä vuonna.

Venäjän avautumisesta ei ole merkkejä. Valio joutuu pitämään brändinsä markkinoilla venäläisin tuottein.

Kauppakilpailu kiihtyy edelleen, kaupan merkit rynnivät ja Valio joutuu taistelemaan oman tuotemerkkinsä arvon puolesta. Kärkituotteiden polkuhinnoittelu halpuutuksessa vähentää muun valikoiman vetoa.

Lidl kasvaa ja Valio on sieltä ulkona. Valion kannalta on hankala tilanne, jos sen tuotteet eivät ole nopeimmin kasvavan ketjun hyllyillä.

Euroopan meijerituotemarkkinoilla kilpailu kovenee, kun maitokiintiöiden purku kasvattaa tuotantoa.

Moni tuottaja miettii, kannattaako vaihtaa Valiolta paremman hinnan perässä kilpailijalle. Moni on jo lähtenyt.

Malti on kuitenkin valttia. Jos Valio saa helpotusta kivehdoihin, seuras voi olla sen kilpailijoiden tuottajajinnan lasku.

Jatkossa pienemmät toimijat eivät voi nykytapaan selvittää kysynnän heilahteluista vähentämällä kivi-maidon määrää. Jatkossa oma maito on saatava markkinoille, ja se voi johtaa halvempaan tuotevalikoimaan ja alhaisempaan tuottajajintaan.

Valion pahin kilpailija Arla ei ole lähdössä Suomesta mihinkään, päinvastoin.

Valion elpyminen on kuitenkin tärkeää paitsi Valion omistajille myös koko Suomelle.

Maitotilat ovat usein maa-

seudun ankkuriyrityksiä, joiden ympärille syntyy muitakin mahdollisuuksia panostaa biotalouteen.

Valion tilanteen kohentuminen ei ole myöskään pois sen kilpailijoilta.

Kun ykkösyriys menestyy, se säteilee hyvää kilpailijoille. Suomi on maitomaa ja suomalaiset maitokansa. Kun veturi menestyy, muutkin saavat tietotaitoa ja rohkeutta lähteä maailmalle Valion jäljissä.



MIKAEL PENTIKÄINEN
mikael.pentikainen@mt1.fi
@jmpentikainen